

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

Katowice, dnia 8 listopada 2011 r.

**Pan
Ryszard Mach
Prezydent
Miasta Zawiercia**

LKA-4113-01-02/2011/D/11/501

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach przeprowadziła kontrolę w Urzędzie Miejskim w Zawierciu², w zakresie dostosowania organizacji wyborów do Sejmu RP i Senatu RP, zarządzonych na dzień 9 października 2011 r., do obsługi wyborców niepełnosprawnych.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 12 października 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Prezydentowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, realizację zadań Gminy Zawiercie w zakresie spraw objętych kontrolą.

Powyższą ocenę uzasadniają następujące oceny cząstkowe i ustalenia kontroli.

Trzydzieści dni przed wyborami do Sejmu RP i Senatu RP, zarządzonymi na dzień 9 października 2011 r., Prezydent Miasta Zawiercia, zwany dalej Prezydentem, podał w formie obwieszczenia³ informację o numerach i granicach stałych i odrębnych obwodów głosowania oraz o siedzibach i lokalach obwodowych komisji wyborczych dostosowanych do

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm., zwanej dalej „ustawą o NIK”.

² Zwanym dalej „Urzędem”.

³ Zwanego dalej „obwieszczeniem z dnia 9 września 2011 r.”.

potrzeb wyborców niepełnosprawnych. Powyższe obwieszczenie zamieszczono trzydzieści dni przed dniem wyborów w Biuletynie Informacji Publicznej⁴. Zakres informacji zawartych w obwieszczeniu oraz terminy podania go do wiadomości wyborców, w tym zamieszczenia w BIP, były zgodne z art. 16 § 1 i 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy⁵. Obwieszczenie zawierało również informację o obwodzie i obwodowej komisji wyborczej wyznaczonej dla celów głosowania korespondencyjnego. Przez wyznaczenie dla tego celu komisji Prezydent wykonał obowiązek określony w art. 61b ww. ustawy.

Upoważnieni przez Prezydenta, w trybie art. 56 § 1 Kodeksu wyborczego, pracownicy Urzędu sporządzili 27 aktów pełnomocnictw do głosowania w imieniu wyborców niepełnosprawnych o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności lub z ukończonym 75 rokiem życia. Pełnomocnictw tych udzielono osobom spełniającym warunki określone w art. 55 Kodeksu wyborczego, na podstawie 27 wniosków o sporządzenie aktu pełnomocnictwa, w tym 8 wniosków wyborców niepełnosprawnych i 19 wniosków wyborców, którzy ukończyli 75 lat. Wszystkie wnioski złożono terminowo, tj. nie później niż w 10 dniu przed dniem wyborów⁶, podając w nich dane wymagane art. 56 § 2 Kodeksu wyborczego oraz załączając dokumenty wymienione w art. 56 § 3 tej ustawy.

Ponadto, zgodnie z warunkami określonymi w art. 27 § 1 Kodeksu wyborczego, wyborcę niepełnosprawnego, na wniosek wniesiony do Urzędu, dopisano do spisu wyborców w wybranym przez siebie obwodzie głosowania, w którym znajdował się lokal dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W toku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości.

1. W obwieszczeniu z dnia 9 września 2011 r. Prezydent wyznaczył obwodową komisję wyborczą dla celów głosowania korespondencyjnego, zgodnie z art. 61b Kodeksu wyborczego, natomiast nie zamieścił informacji o możliwości głosowania korespondencyjnego przez wyborców niepełnosprawnych, wymaganej art. 61a § 1 tego Kodeksu.
2. Nie przekazano jednego egzemplarza obwieszczenia z dnia 9 września 2011 r. komisarzowi wyborczemu, naruszając art. 16 § 1 Kodeksu wyborczego. Niewykonanie tego obowiązku, który zgodnie z tym przepisem miał zostać zrealizowany niezwłocznie po podaniu obwieszczenia do wiadomości wyborców, nie tłumaczą wyjaśnienia Sekretarza Miasta, że *sposobem poinformowania Komisarza Wyborczego o treści*

⁴ Zwany dalej „BIP”.

⁵ Dz. U. Nr 21, poz. 112, ze zm., zwanej dalej „Kodeksem wyborczym”.

⁶ Art. 56 § 2 Kodeksu wyborczego.

obwieszczenia było jego umieszczenie w dniu 9 września 2011 r. na stronie BIP, z której mógł pobrać egzemplarz obwieszczenia.

3. Prezydent nie zapewnił w dwóch z czterech poddanych oględzinom lokalach wyborczych (nr 11, 14, 23 i 24) warunków określonych w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 29 lipca 2011 r. w sprawie lokali obwodowych komisji wyborczych dostosowanych do potrzeb wyborców niepełnosprawnych⁷, pomimo że wskazał je w obwieszczeniu z dnia 9 września 2011 r. jako dostosowane do takich potrzeb. I tak:
- lokal obwodowej komisji wyborczej nr 23 nie spełniał warunków określonych w § 2 ust. 2 pkt 3 (drzwi prowadzące do lokalu miały progi wyższe niż 5 mm), w § 2 ust. 4 (krawędzie stopni schodów prowadzących do lokalu nie wyróżniały się kolorem kontrastującym z kolorem posadzki) oraz w § 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury (posadzka w lokalu nie miała nawierzchni o właściwościach przeciwpoślizgowych);
 - lokal obwodowej komisji wyborczej nr 24 nie spełniał warunków określonych w § 2 ust. 2 pkt 2 i 3 (drzwi prowadzące do lokalu miały w świetle mniej niż 0,9 m, a w przypadku drugich drzwi dwuskrzydłowych szerokość skrzydła zasadniczego była mniejsza niż 0,9 m), w § 2 ust. 4 (krawędzie stopni schodów prowadzących do lokalu nie wyróżniały się kolorem kontrastującym z kolorem posadzki) oraz w § 5 rozporządzenia Ministra Infrastruktury (urzędowe obwieszczenie umieszczono na wysokości powyżej 0,9 m, mierzonej od posadzki do dolnej części arkusza tego obwieszczenia).

Ponadto, NIK zwraca uwagę, że nachylenie podjazdu przy wejściu do budynku mieszczącego lokal wyborczy nr 24 oraz podjazdu przy wejściu do budynku mieszczącego lokale wyborcze nr 11 i 14 wynosiło, odpowiednio: 34% i 36%. W związku z powyższym ich samodzielne pokonanie mogło nastręczyć trudności wyborcom niepełnosprawnym poruszającym się na wózkach inwalidzkich.

Sekretarz Miasta wyjaśnił, że przepisy rozporządzenia Ministra Infrastruktury weszły w życie w dniu 1 sierpnia 2011 r. i nie dotyczą obiektów już funkcjonujących, które przechodzą okresowe kontrole zgodnie z ustawą Prawo budowlane. Nadmienił ponadto, że prawo nie działa automatycznie i nie nakazuje dostosowania budynków wraz z jego zmianami. NIK nie podziela powyższych wyjaśnień, gdyż stosownie do art. 186 § 1 w związku z art. 5 pkt 6 Kodeksu wyborczego oraz art. 15a ustawy z dnia 5 stycznia

⁷ Dz. U. Nr 158, poz. 938, zwane dalej „rozporządzeniem Ministra Infrastruktury”.

2011 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Kodeks wyborczy⁸, prezydent miasta powinien zapewnić co najmniej 1/5 lokali obwodowych komisji wyborczych dostosowanych do potrzeb wyborców niepełnosprawnych, tak aby spełniały warunki techniczne, określone w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury, wydanym na podstawie art. 186 § 2 Kodeksu wyborczego.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Prezydenta, w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Najwyższej Izby Kontroli Delegatury w Katowicach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

⁸ Dz. U. Nr 21, poz. 113 ze zm.